

Bilten sa sigurnosnim informacijama (SIB)

Operacije

SIB br.: 2017-04R1

Izdat: 19. decembar 2017. godine

Predmet: Sigurnosni oprez koji se odnosi na transport prenosnih elektronskih uređaja sa litijumskim baterijama vazдушnim putem koje nose putnici

Revizija:

Ovim SIB-om se revidira EASA SIB 2017-04 od 5. aprila 2017. godine.

Ref. publikacije:

- EASA Bilten sa sigurnosnim informacijama (SIB) [2015-28](#), „Povećanje svijesti putnika o riziku od litijumskih baterija“
- Uredba Komisije (EU) br. [965/2012](#) od 05. oktobra 2012. godine
- Dokument [9284](#) Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO), „Tehničke instrukcije za siguran prevoz opasnih materija vazduhom“ (u daljem tekstu: ICAO Tehničke instrukcije)
- ICAO Dokument 9481, „Uputstvo za reagovanje u vanrednim situacijama prilikom nezgoda vazduhoplova izazvanih opasnim materijama“
- ICAO Elektronski bilten [EB 2017/23](#) „Prenosni elektronski uređaji“
- Federalne vazduhoplovne vlasti (FAA) [InFO 17008](#) „Transport prenosnih elektronskih uređaja (PED) u predatom prtljagu“

Primjenljivost:

Operatori aviona.

Opis:

Dana 05. aprila 2017. godine, EASA je objavila SIB 2017-04 u svrhu skretanja pozornosti operatorima na rizike povezane sa transportom prenosnih elektronskih uređaja (PED-ova) u predatom prtljagu, i u svrhu preporučivanja olakšavajućih mjera kada je zabranjeno nošenje velikih PED-ova u kabini. PED-ovi sa litijumskim baterijama koje nose putnici treba da se nose u putničkoj kabini, kako bi se omogućilo posadi da ekspeditivno djeluje u slučaju nezgode u koju je uključen takav PED.

Prilikom nedavnog testiranja¹ obavljenog od strane FAA pokazano je da u slučaju oslobađanja toplote kod velikog PED-a koji se nosi u predatom prtljagu zajedno sa zapaljivim materijalima, kao što je sprej za kosu,

¹ https://www.fire.tc.faa.gov/temp/LT_FH/NoVideos_Safe_Transport_of_Laptops.pptx

postoji slaba šansa da bi odjeljak za prtljag (bagažnik) klase D² mogao da ograniči nastali požar, kao i solidna do slaba šansa da bi odjeljak za prtljag (bagažnik) klase C³ mogao da ga ograniči.

Ovim SIB-om se preporučuje određen broj mjera opreza koje treba da se ispoštuju kako bi se riješilo ovo pitanje.

U ovo vrijeme, sigurnosni problem opisan u ovom SIB-u ne garantuje izdavanje operativnog uputstva u skladu sa Uredbom (EU) [965/2012](#), Aneksom II, ARO.GEN.135(c).

Preporuka(e):

Evropska agencija za sigurnost vazdušnog saobraćaja preporučuje operatorima da:

- informišu putnike da veliki PED-ovi treba da se nose u putničkoj kabini kada god je to moguće;
- zahtijevaju od putnika da obezbijede da bilo koji veliki PED koji ne može da se nosi u putničkoj kabini (npr. zbog svoje veličine), te stoga mora da se nosi u predatom prtljagu, bude:
  - potpuno isključen i efektivno zaštićen od slučajnog aktiviranja. Da bi se obezbijedilo da se uređaj nikada ne uključi tokom svog transporta, svaka aplikacija, alarm ili unaprijed podešena konfiguracija koja ga može aktivirati mora da bude onemogućena ili deaktivirana;
  - zaštićen od rizika slučajnog oštećenja uz primjenu adekvatne ambalaže ili pakovanja ili uz smještanje uz krutu torbu zaštićenu odgovarajućim oblaganjem (npr. tkaninom);
  - nošen u prtljagu odvojeno od zapaljivih materijala (npr. parfemi, aerosoli itd.);
- učine da prenos velikih PED-ova u predatom prtljagu u odjeljcima za prtljag (bagažnicima) klase D podliježe mjerama kojima se efektivno ublažavaju povezani rizici.

Nadalje, kada se male torbe za ručni prtljag stave u odjeljak za ručni prtljag (npr. zbog nedostatka prostora) operatori se podsjećaju da zahtijevaju od putnika uklanjanje svih rezervnih baterija ili elektronskih cigareta iz torbe.

Napomena: odobrene modifikacije (npr. dodatna uvjerenja o tipu) su dostupne kako bi se unaprijedila većina odjeljaka za prtljag (bagažnika) klase D u klasu C.

Dalje informacije o sigurnom transportu litijumskih baterija od strane putnika su dostupne na internet stranici [EASA's Dangerous Goods web page](#).

Kontakt(i):

Za dalje informacije kontaktirajte Sektor za sigurnosno informisanje EASA-e, Direktorat za certifikacije (*EASA Safety Information Section, Certification Directorate*). E-mail: ADs@easa.europa.eu.

---

² U odjeljku za prtljag (bagažnik) klase D bi se požar u potpunosti ograničio bez ugrožavanja sigurnosti aviona ili lica u njemu, i on nije dostupan članovima posade. Takvi odjeljci zavise od uskraćivanja kiseonika u cilju sprečavanja i gušenja požara, kao i od sposobnosti aviona da se odupre penetraciji požara.

³ Odjeljak za prtljag (bagažnik) klase C je opremljen sistemom za detekciju požara i aparatom za gašenje požara ili sistemom za suzbijanje požara koji se kontroliše iz kokpita.